planet

للنباتات أفكار
أفكارنا حول النباتات

צמחים חושבים
חושבים צמחים

הגלריה האוניברסיטאית לאמנות ע"ש גניה שרייבר
ויד מישל קיקואין, אוניברסיטת תל אביב

חיים לבנון 64, תל אביב

שעות פתיחת הגלריה לקהל הרחב

בימים א'-ד' 19:00-11:00
ביום ה' 21:00-11:00
ביום ו' 14:00-11:00

לעדכונים בקרו באתר הגלריה
www.arts.tau.ac.il/gallery

להזמנת סיורים פרטיים בתערוכה
gallery@tauex.tau.ac.il | 03-6408860

עקבו אחרינו באינסטגרם tau.gallery

صالة العرض الجامعيّة للفنون على اسم
غينيا شرايبر مركز ميشيل كيكوئين

شارع حاييم لفنون 64، تل أبيب

تستقبل صالة العرض الزّوار أيّام الأحد حتّى

الأربعاء 19:00-11:00
أيّام الخميس 21:00-11:00
أيّام الجمعة 14:00-11:00

للاطّلاع على فعّاليّات صالة العرض، زوروا موقعنا:
www.arts.tau.ac.il/gallery

البريد الإلكتروني:
gallery@tauex.tau.ac.il | هاتف: 03-6408860

tau.gallery

The Yolanda and David Katz Faculty of the Arts
The Genia Schreiber University Art Gallery
Michel Kikoïne Foundation

كليّة الفنون على اسم يولندا وديڤيد كاتس
صالة العرض الجامعيّة للفنون على اسم غينيا شرايبر
مركز ميشيل كيكوئين

הפקולטה לאמנויות ע״ש יולנדה ודוד כץ
הגלריה האוניברסיטאית לאמנות ע״ש גניה שרייבר
יד מישל קיקואין

TEL AVIV UNIVERSITY
אוניברסיטת תל אביב

plant

צמחים חושבים
חושבים צמחים

للنباتات أفكار
أفكارنا حول النباتات

אוצרים ראשיים: ד״ר תמר מאיר וד״ר ספי הנדלר
עוזרת אוצרת: דריה אלופי // יפעת פרל

משתתפים: דיוויד ברנס ואוסטין יאנג (Fallen Fruit) //
רלי דה פריס // סטפן טיידה // ד״ר דפנה לנגוט //
ד״ר יסמין מרוז // ליאת סגל // קולקטיב אנייה // נועם רבינוביץ

قيّمو المعرض: د. تمار مئير ود. سيفي هيندلر
مساعدة قيّمة المعرض: داريا ألوفي // يفعات بيرل
المشاركين: ديفيد بيرنس أوستين يانغ (ثمار متساقطة) //
ليئات سيغال // د. ياسمين ميروز // ريلي دي فرايس //
د. دافنا لانغوت // نوعام رافينوفيتش // ستيفان تايدي // مجموعة أونيا

משבר הקורונה מזמן מחשבה מחודשת על היחס בין האדם ובין סביבתו הטבעית ועל השפעת בחירותנו על מצבו של כדור הארץ. ניסיונו עתיק היומין של האדם לגבור ולהשתלט על הטבע אותגר בשנה האחרונה על ידי וירוס מיקרוסקופי, חמקמק ומשתנה תדיר, ששינה את חיינו לבלי הכר. התערוכה Plan(e)t אומנם נולדה לפני פרוץ המשבר, אך היא התפתחה במהלכו ואף נטענה בעקבותיו במשמעויות חדשות. במרכזה של התערוכה מככבים צמחים, המוצגים כיצורים מורכבים ובעלי תרומה מכרעת להישרדותנו על כדור הארץ.

אנו נוטים לראות בצמחים עצמים: בחדר יש שולחן, כיסא ועציץ; בחוץ יש בניין, ספסל ועץ. אף כי ידוע לנו שצמחים הם יצורים מתפתחים, על פי רוב אנחנו ממקמים אותם קרוב יותר לעולם הדומם מאשר לעולם החי – זאת מכיוון שהם גדלים בקצב איטי מכפי שהעין האנושית מסוגלת לקלוט, והמפגש שלנו איתם הוא אינסטרומנטלי. אבל במציאות של משבר אקלימי־בריאותי עולמי, הדיכוטומיה בין טבע ותרבות אינה מתאימה עוד לתיאור יחסי האדם עם העולם.

באמצעות שורה של פרויקטים המשלבים מחקר ועשייה אמנותית, התערוכה מציעה נקודת מבט מקורית על המפגש בין החי והצומח, החולקים אותה טריטוריה. מהלך זה נובע מן ההכרה בכך שמחשבה מקיימת חייבת לכלול הערכה מחודשת של המערכת ההיררכית שמגדירה את הצומח כנחות בהשוואה ליצורים החיים בכלל ולאדם בפרט. כותרת המשנה של התערוכה, "צמחים חושבים, חושבים צמחים", פורשׂת את ההיגיון שעומד בבסיסה: צמחים הם יצורים "חושבים", ולכן עלינו לשכלל גם את האופן שבו אנו חושבים עליהם.

עבודות האמנות שמרכיבות את "Plan(e)t" תופסות את הצמח כגילום תרבותי של מערכת היחסים המורכבת בין כוח ובין קיימוּת. הן עושות זאת מתוך התייחסות להקשר המקומי ומתוך פרספקטיבה היסטורית רחבה. מרבית העבודות נוצרו עבור חלל הגלריה, ורובן מתפתחות ואף צומחות במהלך חודשי התצוגה. בשנה האחרונה, בין הסגרים ובמהלכם, אף הוקם בגן הפסלים של הגלריה פרויקט חוץ המשלב תהליכים של בנייה והרס, ובו האדמה והטבע תובעים את שליטתם מחדש. באמצעות החוויה האמנותית, העבודות שלפנינו מבססות עמדה חדשה – חושבת יותר, מכירה יותר ומקיימת יותר כלפי העולם שבו אנו חיים.

ד"ר תמר מאיר וד"ר ספי הנדלר

تدعونا أزمة الكورونا إلى إعادة النظر في العلاقة بين الإنسان وبين الطبيعة في محيطه وإلى التفكير بتأثير خياراتنا على حالة كوكب الأرض. على الرغم من تمرس الإنسان وتراكم تجاربه في محاولات تخطي الطبيعة والسيطرة عليها وترويضها، إلا أنه تعرض لتحدٍّ جديد في السنة الأخيرة أحدثه فيروس مجهري لا يرى بالعين المجردة متملّص ودائم التغيّر. وقد غيّر حياتنا على نحو غير مسبوق. على الرغم أننا افتتحنا المعرض Plan(e)t قبل انتشار الوباء، إلاأنه يحمل اليوم معانٍ جديدة تراكمت إثر الجائحة. نجوم هذا المعرض هي النباتات المعروضة ككائنات حية معقدة البنية وتساهم بدور حاسم في بقائنا على وجه الكرة الأرضية.

نميل إلى التعامل مع النباتات على أنها أغراض: في الغرفة تنتصب طاولة، وكرسي وأصيص؛ وفي الخارج هناك بناية، مقعد وشجرة. مع أننا نعرف أن النباتات كائنات تنمو، إلا أننا نضعها في قالب أقرب إلى عالم الجماد منه إلى عالم الأحياء - وهذا لأنها تنمو على مهل وببطء تغفل عنه العين البشرية ولا تلتقطه، فينحصر لقائنا بها بدورها الوظيفيّ فقط. ولكن في ظل أزمة مناخية صحية يشهدها العالم، لم يعد الفصل بين الطبيعة والحضارة طريقة مناسبة لوصف علاقة الإنسان بالعالم.

يطرح معرض "Plan(e)t" قراءة جديدة للنباتات من خلال سلسلة مشاريع، تدمج فيما بينها البحث والعمل الفني، ويقدم المعرض وجهة نظر أصيلة حول نقطة التلاقي بين ما هو حيّ وما هو متنامي، فهما يتشاركان المساحة ذاته. تستند وجهة النظر هذه على الاعتراف بأنه من الأجدر للتفكير والممارسة الاستدامية أن تعمل على تطوير أسلوب تقييمي جديد للنظام التراتبي الذي يضع النبات في مكانة دُنيا نسبة للكائنات الحية الأخرى بشكل عام، والإنسان بشكل خاص. يفسر العنوان الثانوي الذي وُضع للمعرض "للنباتات أفكار، أفكارنا حول النباتات" رؤية المعرض الأساسية: النباتات مخلوقات "تفكر"، ولهذا علينا أن نعيد النظر في أفكارنا حولها.

تتناول الأعمال الفنية المعروضة في "Plan(e)t" النباتات بدورها تجسيدًا ثقافيًّا للعلاقات المعقدة بين القوة وبين الاستدامة. ويتم التعبير عن ذلك من خلال التطرق إلى السياق المحلي وكذلك من خلال طرح المسألة من منظور تاريخي واسع. تم إنشاء معظم الأعمال بما يتناسب مع فضاء ساحة العرض، بينما تتطور بعض هذه الأعمال وتنمو خلال شهور العرض. في العام الأخير، بين الإغلاقات وخلالهم، تم تشييد حديقة للتماثيل تابعة لصالة العرض، والتي شملت عمليات هدم وبناء، أعادت فيها الطبيعة والأرض صياغة سيطرتها من جديد. من خلال التجربة الفنية، تخلق هذه الأعمال المنصوبة أمامنا موقفًا جديدًا - موقفًا يتسّم بتأمل أعمق، بفضول أوسع، وبتحسين ممارسات الاستدامة في العالم الذي نحيا وننمو فيه.

د. تمار مئير ود. سيفي هيندلر

ארץ מובטחת
דיוויד ברנס ואוסטין יאנג (Fallen Fruit)

דיוויד ברנס ואוסטין יאנג (Fallen Fruit)

ארץ מובטחת

2020

מיצב מותאם־אתר, טפט בד בהתאמה אישית, וילון בד בהתאמה אישית, ומפות מצוירות מודפסות על נייר ממוחזר

באדיבות האמנים

ארץ מובטחת, עבודתם של דיוויד ברנס ואוסטין יאנג (״Fallen Fruit״), היא פורטרט מקומי מסוג אחר: כל הצמחים בו צולמו על ידי האמנים בחודשים האחרונים ברחבי הארץ, ופוחלצי העופות צולמו במוזיאון הטבע ע״ש שטיינהרדט שבאוניברסיטת תל אביב. הקולאז׳ העשיר שלפנינו מסמן את המרחב הארץ־ישראלי כמקור ליצירתה של תרבות, האזור שבו בני אדם החלו לגדל עצי פרי למטרות מאכל לפני 6,500 שנה, אך גם מצביע על הסכנות למגוון המינים בסביבתנו. האסתטיקה המפתה והצבעוניות העשירה מספקות לצופים חוויית גן עדן טוטאלית ועוטפת. ואולם, במבט שני החגיגה האסתטית נסדקת על ידי הופעתו של ממד מאיים: ציפורי טרף – חיות שהיו בעבר בלתי מושגות ואילו היום הן מתות. רובן הוכחדו או נמצאות בסכנת הכחדה.

האדם נוכח ביצירה דרך האופן שבו הוא מסמן את הטבע: קשירת סרט תכלת סביב פירות הביכורים או ענידת תגיות קְטלוג על רגלי הציפורים. זוהי עבודה שכורכת יחדיו הבטחה ואזהרה: צבעי הקשת מסמנים את ההבטחה שלא יהיה שוב מבול על פני האדמה, אך גם את תפקידו של האדם לשמור עליה. עם זאת, האדם נכשל בתפקיד זה, ולהתערבותו בטבע יש השלכות בלתי הפיכות. *ארץ מובטחת* אינה רק הארץ הספציפית שבה אנו נמצאים, אלא כדור הארץ כולו, על עושרו ועל הסכנה האורבת לו.

לצד המיצב יצרו האמנים שש מפות של עצי פרי בשכונות שונות בתל אביב. ״מפות אוֹצָר״ אלו מעודדות אותנו לגלות מחדש את סביבתנו: ללכת ברגל, לשוחח עם זרים ולחלוק פירות מאכל. הפרי, על פי ברנס ויאנג, הוא המתנה האולטימטיבית שמעניק לנו הטבע: אם לא נאכל אותו הוא ייפול ויירקב. באמצעות סימון הפירות שנמצאים במרחב הציבורי האמנים מבקשים לערער על נורמות של שייכות ושל בעלות ולעודד רשתיות קהילתית ושיתופית יותר. במציאות שבה קשה עד בלתי אפשרי להניע בני אדם לפעולה אקטיבית – כזו שאינה מתרחשת מאחורי המקלדת של העולם הווירטואלי – הם מזמינים אותנו להתבונן באופן אחר בסביבתנו, ובתוך כך ללמוד כיצד להתייחס אחרת לכל היצורים המרכיבים אותה: צמחים, בעלי חיים ואנשים.

أرض موعودة
ديفيد بيرنس وأوستين يانغ (Fallen Fruit)

دافيد بيرنس وأوستين يانغ
(Fallen Fruit)

أرض موعودة

2020

عمل إنشائي متلائم مع الحيز، طباعة على ورق حائط، قماش ستائر، ورق معاد تدويرهمن الفنانين

تقدمة من الفنانة

أرض موعودة للفنّانَين ديفيد بيرنس وأوستين يانغ، هو بورتريه محليّ من نوع آخر: صور لنباتات التقطها الفنانان في أرجاء البلاد خلال الشهور الأخيرة، بجوار صور لطيور محنطة اُلتقطت في متحف الطبيعة على اسم شتاينهيرت في جامعة تل أبيب. يعرض هذا الكولاج أمامنا المساحة في "أرض الميعاد" باعتبارها مصدرًا لإنتاج ثقافي زاخر، فهو المنطقة ذاتها التي بدأ فيها الإنسان بزرع الشجر بهدف جني الثّمار للغذاء قبل 6500 عام. في الوقت ذاته، يشير العمل إلى المخاطر المتنوعة التي تهدد الأنواع الأخرى في محيطنا. تمنح الجماليات المغرية والألوان الصاخبة الزاهية المتفرج تجربة المثول أمام جنة حقيقية تكتنفه في نعيمها. ومن زاوية أخرى، يُخدش هذا الاحتفاء الجماليّ عند ظهور بُعد دخيل يجلب التهديد: حيوانات مفترسة - حيوانات كانت في الماضي محض خيال واليوم نجدها ميتة. البعض منها انقرض والبعض الآخر معرّض للانقراض.

نجد الإنسان حاضرًا في العمل من خلال الرموز التي يُقحمها في الطبيعة: شريط بلون سماويّ وُضع حول الثّمار البكر، أو بطاقات تصنيف عُلقّت على أرجل الطيور. يرمي هذا العمل إلى وعد وتحذير في آن: ترمز ألوان قوس قزح إلى الوعد بأن الطوفان لن يعود ليجرف الأرض مرة أخرى، وأيضًا إلى دور الإنسان في الحفاظ عليها. ومع هذا، يفشل الإنسان في القيام بمهمته، وتنجم عن تدخله في الطبيعة عواقب وخيمة لا رجعة عنها. لا يُقصد بـ *أرض موعودة* بقعة الأرض هذه التي نسير فيها، إنما كوكب الأرض بأكمله، بثرائه وبالمخاطر التي تتربص له.

بجوار العمل الإنشائي الذي نصبه الفنانان، وُضعت ستة خرائط تعرض الأشجار المثمرة في حارات مختلفة في تل أبيب ويافا. "خرائط الكنز" هذه تشجعنا على إعادة استكشاف محيطنا: السير على الأقدام، تبادل الحديث مع الآخرين، تقاسم الثمار. إن الثمرة لدى بيرنس ويانغ هدية عليا تمنحنا إياها الطبيعة: لو تركناها أو امتنعنا عن أكلها سيكون مصيرها السقوط أرضًا ثم العطب. من خلال الإشارة إلى الفاكهة المتوفرة في الحيز العام، يحاول الفنانان تحدي مفهوم الانتماء السائد ومفهوم الملكية، بالإضافة إلى التشجيع نحو تكوين شبكة مجتمعية قائمة على التعاون. وفي هذا الوقت الذي يصعب فيه تحفيز البشر على النشاط الفعال - نشاطات لا تجري وراء لوحة مفاتيح في العالم الافتراضي - يوجه الفنانان دعوة إلينا لتأمل بيئتنا بطريقة جديدة، فنتعلم إثر هذا كيف ننظر إلى الكائنات الأخرى التي نتقاسم معها هذه البيئة: النباتات، والحيوانات، والبشر.

הסלון
קולקטיב אנייה

הסלון שיצרו "קולקטיב אנייה" הוא חלל המיועד לשהייה, לקריאה ולהרחבת הידע על אודות נושאי התערוכה. זהו מרחב צומח שבו יתקיימו סדנאות ודיונים, והוא עתיד להתפתח ולגדול במשך תקופת הצגתה של התערוכה. נקודת המוצא לבניית המיצב הם החומרים הקיימים בגלריה ובסביבתה: עץ מתערוכה קודמת, ייחורי צמחייה מרחבי הקמפוס, וכן חומרים זמינים נוספים.

הסלון, המציג בתי גידול שונים לצמחים, מדגים איך אפשר ליצור באמצעים פשוטים וזמינים סביבה צמחית נעימה ושופעת. מטרתו להנגיש מידע ולהציע דרכי פעולה מקיימות ומודלים ליישום עבור המבקרים בתערוכה. בתום התערוכה מרכיבי *הסלון* ימצאו בתים חדשים ויישתלו במקומות אחרים, בדגש על שימוש מתמשך במשאבים. העקרונות המנחים את הקולקטיב הם צמצום טביעת הרגל הסביבתית ומקסום התועלת המונכחת בעבודה.

"קולקטיב אנייה" מאגד אנשי תכנון, עיצוב וחברה, הפועלים ליצירת מקומות חיוביים המארחים טבע ואנשים בעיר. הקבוצה מפתחת התערבויות עירוניות יצירתיות ומנהלת אירועים קהילתיים ואמנותיים בשדה האקולוגיה העירונית. פעילותה מציעה דרכים חדשות ליהנות מטבע עירוני ככלי לשיפור האיכות של המרחב הציבורי והפרטי.

תכנון ועיצוב: הילה הראל וגיל הרבג׳יו כהן

צוות הפרויקט: הילה הראל, גיל הרבג׳יו כהן, כרמל יערי, מל לידמן, שמוליק טוויג

תודות: חגי גוברמן – קיבוץ משמר השרון, אביחי ברודץ' – קיבוץ כפר עזה, וכל מי שנתן יד או צנצנת.

שותפים: Green Wall

אנייה
מנבטה לסביבה עירונית

الصالون
فريق آنيا

الصالون، عمل فني "لفريق آنيا". وهو عبارة عن فضاء مخصص للجلوس والقراءة والتعمق في موضوع المعرض. مساحة نامية مخصصة لتنظيم الورشات ولإدارة النقاشات، نتوقع أن يتسع ويتطور خلال فترة العرض. تم إنشاء هذا العمل باستخدام مواد تواجدت في صالة العرض أو في محيطها: خشب من معرض سابق يُعاد استخدامه، فروع نباتات من ساحات الحرم الجامعي، ومواد أخرى متوفرة.

تجدون في *الصالون* دفيئات مختلفة للنباتات، ويعرض للزوار الإمكانيات المتنوعة لخلق بيئة خضراء ونباتية وزاخرة باستخدام أدوات بسيطة متوفرة حولنا. يهدف هذا الفضاء إلى تسهيل الوصول للمعلومات، وإلى تقديم الحلول للزوار واقتراح طرق تعامل مستديمة، ونماذج قابلة للتحقيق. بعد فكّ المعرض، ستصل عناصر *الصالون* إلى بيوت جديد، وستُغرز النباتات في أماكن أخرى، مع الحرص على إعادة استخدامها أو ضمان استخدامها المستمر. تم إنشاء هذا العمل وفق مبادئ المجموعة وهي: الحد من بصمة بيئية وتعظيم الفائدة الموجودة في العمل.

يجمع "فريق آنيا" بين مهندسين ومصممين وأفراد من المجتمع يسعون جميعًا نحو خلق أماكن ذات طابع إيجابي، ومضافات تمزج بين الطبيعة وناس المدينة. تهتم المجموعة بالتدخلات الحضرية الإبداعية وتدير نشاطات اجتماعية وفنية في مجال البيئة الحضرية. تقدم أنشطتها طرقًا جديدة للاستمتاع بالطبيعة الحضرية كأداة لتحسين جودة المساحات العامة والخاصة.

تخطيط وتصميم: هيلا هارئيل وغيل هاربجيو كوهين

فريق المشروع: هيلا هارئيل، غيل هاربجيو كوهين، كارميل يعاري، ميل ليدمان، شموليك تويغ

شكر: حاجاي غوبرمان - كيبوتس ميشمار هشارون، أفيخاي برودتش - كيبوتس كفار عزة، وكل من مد يد العون أو ساهم بمرطبان.

شركاء: Green Wall

מה נותן לנו תפוח שגדל בעיר ?

שרשרת המזון העכשווית מזהמת את כדור הארץ. התפוח עובר מהחקלאי לבית האריזה, ומשם למשווק, לסופרמרקט, לאחסנה ולקירור, ורק אז לצרכן. תהליך זה פוגם משמעותית באיכותו של הפרי, מבזבז אנרגיה רבה ומזהם את הסביבה. השינוע צורך פי ארבעה מהאנרגיה שנותן לנו התפוח עצמו, ולמעשה הפרי מאבד עד 50% מערכיו התזונתיים עד שהוא מגיע אלינו.

גידול בעיר פותר את כל הבעיות הללו, ויש לו יתרונות נוספים: הנאה ושותפות ביצירת שטחים ירוקים בעיר, טיהור אוויר, בידוד אקוסטי ותרמי, ועיצוב ביופילי. חברת Green Wall, שתרמה את הצמחייה והטכנולוגיה *לסלון* שלפניכם, עוסקת בפיתוח טכנולוגיה מתקדמת המשיבה את הטבע ואת יתרונותיו לעיר. חברה זו מציעה פתרון לאתגר העירוני המרכזי של מחסור בשטחי קרקע ותורמת להפחתת השפעתה השלילית של בנייה אורבנית מואצת על בריאות האדם ועל הסביבה כולה.

Green Wall מגדלת צמחי נוי ומזון על קירות, תקרות וגגות, בתוך מבנים ומחוצה להם, תוך ניצול שטחים ורטיקליים הקיימים בעיר לכדי יצירת מרחב חיים טוב ומיטיב יותר. בעזרת טכנולוגיה מתקדמת, החברה מייצרת מערכות טבעיות, קלות לתחזוקה וחסכוניות בצריכת אנרגיה ומשאבים. ב־Green Wall מגדלים בצורה וורטיקלית עד פי חמישה תוצרת מכל שיטת גידול עולמית אחרת ומספקים לקהל המקומי מזון טרי ובריא, תוך מזעור הפגיעה הסביבתית.

GREEN WALL
VERTICAL FIELD ISRAEL
משנים את הרגלי הצמיחה

ماذا تعطينا تفاحة ترعرعت في المدينة؟

تلوث سلسلة الغذاء المعاصرة كوكب الأرض. ينتقل التفاح من المزارع إلى مصنع التغليف، ومن هناك إلى المسوّق، ثم السوبرماركت، حيث يوضع في التخزين أو التبريد، وبعد ذلك فقط تصل إلى المستهلك. يضر هذا المسار جودة الثمرة على نحو وخيم، يهدر طاقات جمة ويسبب تلوثًا في البيئة. يستهلك هذا التنقل أربعة أضعاف الطاقة التي يمنحنا إياها التفاح، بينما تفقد الثمرة 50% من قيمتها الغذائية بحلول الوقت الذي تصل فيه إلينا.

تربية الثمار في المدينة من شأنها أن تضع حلًّا لهذه الأزمة، وله فوائد أخرى: متعة وشراكة في إنشاء مساحات خضراء في المدينة، وتنقية الهواء، والعزل الصوتي والحراري، والتصميم الحيوي. تعمل شركة Green Wall (وهي الجهة المتبرعة بنباتات وتقنيات العمل *الصالون* المعروض هنا) على تطوير تكنولوجيا متقدمة من أجل استعادة الطبيعة وفوائدها في الحيز الحضري. تقدم هذه الشركة حلًّا للتحدي الحضري المركزي المتمثل في ندرة الأراضي، ويساهم في تقليل العواقب السلبية الناجمة عن التشييد الحضري المتسارع وتأثيراته على صحة الإنسان والبيئة ككل.

تربي شركة Green Wall نباتات زينة ونباتات غذاء على الحيطان، الأسقف والسطوح، داخل المباني وخارجها، وتستغل المناطق العمودية الموجودة في المدينة من أجل خلق مساحات معيشة أفضل وأكثر نجاعة. وبواسطة تقنيات متقدمة، تبني الشركة أنظمة طبيعية سهلة للصيانة وفعالة في استخدام الطاقة والموارد. تستخدم Green Wall طريقة تربية النباتات العمودية بما يصل إلى خمسة أضعاف ما ينتج عن أي نظام نمو عالمي آخر، ويزود هذا النظام المعتمد الجمهور المحلي بثمار طازجة وصحية، آخذين بالحسبان تقليل الأضرار البيئية.

אמריליס בלה דונה
רלי דה פריס

אמריליס בלה דונה, מאת רלי דה פריס, הוא פסל יצוק אבן של שורשי בלה דונה אמריליס – צמח פקעת בוגר ששורשיו אולצו להתפתח בתוך מגבלות המיכל שבו הוא נשתל. צמח זה מופיע באגדות מיתולוגיות כביטוי היסטורי ליופי, לאהבה ולכמיהה. הנערה אמריליס, הקרויה על שם הצמח (או שמא הצמח קרוי על שמה), היא מושא התאהבות בסיפורים שונים מהמיתולוגיה היוונית, מהתרבות הרומית ומהרנסנס. אריָה אופראית, המבוססת על סיפור ההתאהבות באמריליס, משמשת כפס־הקול של העבודה, הזמין לשמיעה באוזניות הנלוות.

רלי דה פריס הופכת בפעולת היציקה שורשים חיים למאובן אמנותי, המסמן אילוץ קיומי. מאובן זה הוא מוצק שממנו הופקע הנוזל, המתנקז לדלי המים התלוי בתחתית. עבודה זו מתכתבת עם פרקטיקות עתיקות לשליטה בטבע, כמו זו שאימץ המלך הורדוס, אשר שתל צמחים בעציצים הקבורים באדמה.

ניכוס, אימוץ יופיו של הטבע לצורך הגדרה עצמית ואילוצו באמצעות גידול במכלים – כל אלו מאפיינים את תהליך הביות והתִרבות של צמחי הנוי מימיו של הורדוס ועד ימינו אנו. יציקת השורשים שיצרה רלי דה פריס היא למעשה יחידת משקל שמבטאת את הערכים הללו, וכך מציעה צורת חשיבה חדשה על מערכת היחסים שבין אדם וצמחייה, בין טבע לתרבות.

רלי דה פריס

אמריליס בלה דונה

2015

יציקת אבן, חבל, גלגלת, דלי, מים

באדיבות האמנית

פסקול: ג'וליו קאצ'יני, אמרילי מיה בלה (1601 או קודם), שיר מאת ג'ובאני בטיסטה גואריני, בביצוע ססיליה ברטולי (1992)

3:08 דקות

באדיבות ספריית המוזיקה ע"ש מרק גרינשטיין, ביה"ס למוזיקה ע"ש בוכמן־מהטה, אוניברסיטת תל אביב

بيلا دونا أماريليس
ريلي دي فرايس

أماريليس بيلادونا، عمل للفنانة ريلي دي فرايس، هو منحوتة حجر مصبوب لجذور نبتة أماريليس ست الحسن (Amaryllis belladonna) - وهي نبتة من الفصيلة النرجسية ذات الدرنات اضطرت جذوره إلى النمو داخل حدود الوعاء، حيث غُرست. تظهر هذه النبتة في الأساطير باعتبارها رمزًا تاريخيًّا يمثل الجمال، والحب، والتوق. الفتاة أماريليس، فتاة مُنحت اسم النبتة (وقد يكون العكس؛ سميت النبتة على اسمها)، كانت موضوع اهتمام وافتتان في العديد من القصص في الميثولوجيا الإغريقية، وفي الثقافية الرومانية العتيقة وفي فترة عصر النهضة. كخلفية مرافقة للتفرج، تُستخدم في هذا العمل أغنية أوبرالية تحكي قصة الوقوع بحب أماريليس، يمكن الإصغاء إليها بواسطة السماعات المتوفرة.

من خلال عملية الصب، تُحوّل ريلي دي فرايس جذور الحياة إلى أحفورة فنية تدل على إكراه وجودي. الأحفورة المذكورة عبارة عن مادة صلبة يُستخرج منها السائل الذي يتساقط في دلو ماء عُلّق في الأسفل. يتشابك هذا العمل مع تقنيات قديمة حاول من خلالها الإنسان التحكم بالطبيعة، كتلك التي استخدمها الملك هوردوس، حيث زرع النباتات في أصيصات مقبورة في باطن الأرض.

الاستيلاء على الطبيعة، تبني جماليات الطبيعة كوسيلة لتعريف الذات، وإجبارها على النمو داخل أوعية - هذه هي العناصر التي تميز عملية التدجين والتكاثر لدى نباتات الزينة من أيام هوردوس وحتى يومنا هذا. صب الجذور الذي صنعته ريلي دي فرايس هو وحدة قياس تعكس كل القيم المذكورة هنا، وتطرح نمط تفكير مغاير وجديد حول العلاقة بين الإنسان والحياة النباتية، بين الطبيعة والثقافة.

ريلي دي فرايس
بيلا دونا أماريليس

2015

صب حجارة، حبال، بَكَرَة، دلو، ماء

تقدمة من الفنانة

موسيقى: أماريلي ميا بيلا (*Amarilli Mia Bella*) لجوليو كاتشيني (1601 أو قبل)، أداء: سيسليا بارتولي (1992)

3:08 دقائق

تقدمة من مكتبة الموسيقى على اسم مارك غرينشتاين، مدرسة الموسيقى على اسم بوخمان-ميهتا، جامعة تل أبيب

POLLEN – פולן
רלי דה פריס

גיבור סרטה של רלי דה פריס הוא גרגר אבקת הפרחים (Pollen), שגודלו מיקרוסקופי ומאובניו שרדו במשך אלפי שנים. מאובנים מיקרוסקופיים אלו מאפשרים לחוקרת העכשווית, ד"ר דפנה לנגוט, לשחזר צמחייה קדומה – במקרה זה את הגן המלכותי של הורדוס בקיסריה מלפני אלפיים שנה. זיהוי מיני הצמחים מלמד על כוחו של המלך הורדוס ועל גנו כאתר של שליטה בטבע.

הגן, מרחב פוליטי המשקף יחסי חליפין אימפריאליים, מכיל צמחים מיובאים, מסייע בעצירת רסס מי הים המלוחים, ומייצר שליטה במקורות השקיה מתוקים. הגן מנכס את הטבעי, כמו גם מארגן את התנועה האנושית המתקיימת בו. טיול בגינה, ובה צמחייה ממקורות שונים, כמוהו כהליכה סימבולית בין עולמות שונים.

הסרט מבשר על גן פורח שיישתל בהמשך התערוכה בגן הפסלים של הגלריה, ועתיד להפוך ממצאים ארכיאולוגיים חדשניים אלה לחוויה חושית, ממשית ועכשווית. הסרט מתמקד בתנועתו החופשית של גרגר האבקה, שתפקידו להפרות את הפרח, ועל כן הוא מהווה חולייה חיונית בשרשרת החיים. גרגרים אלה הם בעלי דופן חזקה במיוחד, המאפשרת להם להשתמר במשך אלפי שנים, וצורתם הגיאומטרית המרתקת נועדה לפתות חרקים לאבֵּק אותם. גרגרים אלה נמצאים סביבנו כל הזמן מבלי שאנחנו רואים אותם. בסרטה של דה פריס הם נחשפים כבעלי צורה ותפקיד מורכבים וכדמויות מפתח בחקר של מערכות רבייה קדומות.

הגן העתידי שיצמח בגלריה ישקף פרקטיקות של גיזום, הצמחה ננסית ועיצוב צמחים על פי דגמים שאינם בהכרח תואמים את אופיים. קנה המידה הייחודי שנוצר בגן ההרודיאני, הנגזר מן היחס שבין האדם הגדול ובין הטבע המוקטן, מייצר תחושה שלפיה הגוף האנושי מכיל את הטבע ושולט בו. פרויקט זה מאפשר להבין את יחסי הכוח במערכת בוטנית טקסית, לדון במחירים האקולוגיים שלה, ובשאלות של הישרדותה לעתיד לבוא.

רלי דה פריס

Pollen
2020

סרט תלת־ממד,
אורך: 2 דקות

אנימציה: מיכאל סוקולוב

סאונד: רוני חג'ג

באדיבות האמנית

حبوب لقاح - POLLEN
ريلي دي فرايس

ريلي دي فرايس
Pollen
2020
فيلم ثلاثي الأبعاد مُعاد، 2 دقائق
تحريك: ميخائيل سوكولوف
صوت: روني حجاج
تقدمة من الفنانة

بطل فيلم ريلي دي فرايس هو حبيبة لقاح من زهرة(Pollen)، حجم هذه الحبيبة مجهري وهي أحفورة صمدت على مدار آلاف السنين. تتيح الأحفورات المجهرية للباحثة المعاصرة د. دافنا لانغوت أن تستعيد الحياة النباتية العتيقة - وفي المثال أمامنا، تم استعادة حديقة هوردوس الملكية في قيسارية، والتي يعود تاريخها إلى أكثر من ألفي عام. يدلنا تحديد الأنواع النباتية على قوة الملك هوردوس وعلى مكانة حديقته كموقع للتحكم في الطبيعة.

تعتبر الحديقة مساحة سياسية تصور العلاقات المتبادلة بين الإمبراطوريات، وتضم فيها نباتات مستوردة تساعد على إيقاف رذاذ الماء المالح، وتتحكم في مصادر الري العذبة. تستولي الحديقة على ما هو طبيعي، وتقوم بتنظيم الحركة البشرية داخلها. التجول في الحديقة التي تجمع حياة نباتية من مصادر مختلفة يماثل السير الرمزي بين عوالم مختلفة.

يحمل الفيلم بشارة حديقة مزهرة قيد الغرس في حديقة المنحوتات التابعة لصالة العرض، كتكملة للمعرض الحالي، ويشدد أيضًا على هذا الاكتشاف الأثري المبتكر وأثره على خلق تجربة حسية ملموسة ومعاصرة. يسلط الفيلم الضوء على حركة حبيبة اللقاح الحرة، وعلى مهمتها في تخصيب الزهرة فهي حلقة أساسية في سلسلة الحياة. يحيط هذه الحبوب جدار قوي جدا يتيح حفظها لآلاف السنين. شكلها الهندسي الرائع يجذب الحشرات نحو الغبار. تتواجد الحبوب حولنا كل الوقت دون أن نراها. في فيلم ريلي دي فرايس، تُعرض الحبوب كأشياء ذات شكل ومهمة معقدة، وكشخصيات مفتاحية لها دور جوهري في دراسة أنظمة التكاثر في العالم القديم.

ستعرض الحديقة المرتقبة في صالة العرض ممارسات التقليم وتربية النباتات القزمية وتصميم النباتات وفق طراز خاص غير موجود في الطبيعة حتمًا. ينجم عن المقياس الخاص الذي اُعتمد في حديقة هوردوس، والمستمد من العلاقة بين حجم الإنسان الكبير وبين نموذج الطبيعة المصغرَة، شعورًا بتفوق جسم الإنسان على الطبيعة، بقدرته على احتوائها وعلى التحكم بها. يقدم لنا هذا المشروع فرصة لفهم علاقات القوى داخل النظام النباتي الطقوسي، مناقشة الثمن البيئي الناجم عنها، وطرح التساؤلات على بقائها في المستقبل.

טרופיזם
ליאת סגל וד"ר יסמין מרוז

ליאת סגל

טרופיזם

2020

מיצב מותאם־אתר, אלקטרוניקה, מכניקה, תוכנה, בטון, ברזל, סיבי פחמן

באדיבות האמנית

לפנינו שדה של "צמחים" רובוטיים, המתחקה אחר תכונותיהם והתנהגויותיהם של צמחים. האמנית ליאת סגל, הידועה בשימושה המתוחכם בטכנולוגיה, יצרה גבעולי ענק שמגיבים לתאורה המשתנה בחלל הגלריה. בדומה לצמחים בטבע, תנועתם עוקבת אחר האור ומתאימה את עצמה לשינוייו. הגבעולים מצופים סיבי פחמן, חומר המשלב איכויות אורגניות ומלאכותיות גם יחד באופן שמעניק להם תחושה עתידנית. תנועתם מבוססת על נתונים מדעיים מתוך מחקרה של ד"ר יסמין מרוז, המתמקד בקבלת החלטות ובזיכרון של צמחים – מחקר שחלקו מתקיים במסגרת פרויקט GrowBot ובמימון האיחוד האירופי.

שיתוף פעולה חדשני זה בין אמנית ובין מדענית הופך את היוצרות בנוגע לכל מה שידוע לנו על צמחים. בעולם הרפואה המצב המכונה "צמח" מתייחס לאובדן של מודעות, חשיבה, הכרה ויכולת לקלוט מידע מהסביבה. תפיסה זו מבוססת על טענתו של אריסטו שלפיה צמחים הם חסרי תפיסה, אמצעי חישה ותנועה. אבל היום אנו יודעים שכל זה אינו נכון: צמחים קולטים גירויים מהסביבה ואף מגיבים בתנועה. העבודה שלפנינו מעוררת מודעות להיותם יצורים תבוניים, בעלי יכולות למידה, פתרון בעיות וקבלת החלטות – יצורים בעלי תפיסה והתנהגות מורכבות שאינן אנושיות אך גם לא נחותות בהכרח.

"טרופיזם", תנועת הצמח כתגובה לגירוי חיצוני, היא עבודה שמערערת על ההיררכיה המוכרת בין הטבע לבין האדם. בעולם המוזר והסוריאליסטי שיצרה סגל, הצמחים גדלו לממדים אנושיים ונעים בקצב אנושי. גם הפסקול המכני של תנועתם עומד בסתירה להתנהגותם השקטה והמאוזנת בטבע. זוהי עבודה שמבקשת מצופיה להתבונן בשינויים שחלים לאורך זמן, בזריחות ובשקיעות המלאכותיות שמאירות את חלל הגלריה, ובתגובת הגבעולים אליהן. הצמחים, הנטועים בקרקע, פועלים כחלק אינטגרלי מרשת רחבה של מינים – בני ברית ויריבים. אף כי הצמחים מתחרים על משאבים, הם אינם נאבקים במינים חזקים מהם ויודעים ליצור איזון אופטימלי בין צורך ההישרדות ובין שמירה על סביבתם המיידית. במובן זה יש לנו, בני האדם, הרבה מה ללמוד מצמחים על מערך האיזונים הנחוץ עבור אורח חיים מקיים.

تروبيزم
ليئات سيغال ود. ياسمين ماروز

ليئات سيغال

تروبيزم

2020

عمل إنشائي متلائم مع الحيز. إلكترونيكا، آلات، برمجة، باطون، حديد، ألياف الكربون

تقدمة من الفنانة

أمامنا حقل من "النباتات" الآلية، تحاكي مزايا وسلوكيات النباتات العادية. صنعت الفنانة ليئات سيغال، وهي فنانة معروفة باستخدامها المتطور للتكنولوجيا وسيطًا في أعمالها، سيقان ضخمة تستجيب للإضاءة المتغيرة في فضاء صالة العرض تمامًا. كالنبات في الطبيعة، تتتبع حركاتها الضوء وتتكيف مع التغيرات الطارئة. السيقان مغلفة بألياف الكربون، وهي مادة تدمج بين صفات عضوية واصطناعية على حد سواء، مما يمنحها ملامحًا مستقبلية غريبة. تستند حركة هذه السيقان على دراسة علمية أجرتها الباحثة د. ياسمين ماروز في بحث قدرة النباتات على اتخاذ القرارات وذاكرة النباتات، من ضمن مزايا أخرى تابعها المشروع - وهي دراسة من ضمن مشروع GrowBot وبتمويل الاتحاد الأوروبي.

هذا التعاون المبتكر بين الفنانة والعالِمة يقلب ويعيد خلق كل ما نعرفه عن النباتات. في الطب، تشير كلمة "نبات" (צמח في العبرية؛ إشارة إلى الحالة الإنباتية المستديمة) إلى فقدان الوعي والتفكير والاعتراف والقدرة على استيعاب المعلومات من البيئة المحيطة. ويستند هذا المفهوم على ادعاء أرسطو بأن النباتات لا تحمل أي تصورات حول المستقبل، لا تملك أدوات الاستشعار أو الحركة. ولكننا نعرف اليوم أن كل ما ذُكر غير صحيح: إذ أن النباتات قادرة على استيعاب التحفيزات وعلى التواصل مع بيئتها. يقوم هذا العمل المنصوب أمامنا برفع الوعي الجماعي حول النباتات لكونها كائنات ذكية، قادرة على التعلم والتكيّف، قادرة على طرح الحلول للتحديات واتخاذ القرارات - كائنات تدرك وتستشعر وتمتاز بسلوكيات معقدة ليست بشرية، وليست بالضرورة أدنى من ميزات البشر.

تروبيزم، حركة نباتية تنتج عن التعرض لمحفز، هو عمل يتحدى التراتبية المألوفة بين الطبيعة وبين الإنسان. في عالم الغرابة والسوريالية الذي صنعته سيغال، تنمو النباتات وتصير بحجم إنسان، وتتحرك بإيقاع بشري. يتناقض الصوت الميكانيكي الصادر عن حركتها مع سلوكها الهادئ والمتوازن في الطبيعة. يتطلب هذا العمل من المتفرجين الانتباه إلى التغيرات الحاصلة مع الوقت، مع شروق الشمس وغروبها الاصطناعيين في فضاء صالة العرض، وكذلك إلى استجابة السيقان لها. تتصرف النباتات المغروزة في التربة كجزء لا يتجزأ من شبكة أنواع واسعة - الحلفاء والمنافسين. على الرغم من أن النباتات تتنافس على الموارد، إلا أنها لا تتصارع مع الأنواع الأقوى، بل نجدها قادرة على تحقيق التوازن الأمثل بين الحاجة إلى البقاء وبين الحفاظ على بيئتها الأولى. والخلاصة من كل هذا: أمام البشر الكثير من الدروس لتعلمها من النباتات ومهارتها في تحقيق التوازن، وهذا ما نحتاجه من أجل تبني الاستدامة كنهج حياة.

מפות
נועם רבינוביץ

המפות של נועם רבינוביץ, כשמן כן הן, ממפות את יחסו האינטימי והעדין של האמן עם סביבתו הטבעית. רבינוביץ הוא אמן מיוחד במינו: הוא גם נוטע, שותל, עובד אדמה וחוקר, וכך מקיים מערכת יחסית יומיומית עם הצמחים שהוא מטפל בהם ומגדל אותם. בניגוד למפות שמטרתן לסמן כיוון, מטרה, דרך אחת לצעוד בה, *המפות* של רבינוביץ הן מפות שוטטות, המאפשרות יצירת קשר חושי ופרטי עם המקום.

בדומה לפרויקטים אחרים בתערוכה, שמעודדים אותנו לחשוב מחדש על סוגיות של בעלות ושייכות, גם רבינוביץ מעבד קרקע ציבורית אנונימית שאינה שלו, אך הוא המפיח בה חיים ומעניק לה משמעות חדשה. קווי הגובה של הוואדי, בסמוך לקיבוץ בית השיטה שבו הוא גר, מרשתים את הרישום ומסמנים את תוואי ההליכה עצמו.

עבודתו של רבינוביץ מתכתבת עם היסטוריה ארוכה של רישומים בוטניים, אך היא אינה מתארת את הצמח כאובייקט אלא מהווה תיעוד חי של עבודת האדמה עצמה. רבינוביץ מעבד את הנייר כפי שהוא מעבד את האדמה: רושם ומוחק, מוחק ורושם, הופך והופך – עד שהרישום מכיל את מגוון השכבות הארכיאולוגיות שהביאו ליצירתו.

נועם רבינוביץ

מפה 3

2010

רישום בדיו שחור, דיו חום ועפרונות צבעוניים על נייר

באדיבות האמן

מפה 7

2010

רישום בגרפיט ודיו חום על נייר

באדיבות האמן

خرائط
نوعام رابينوفيتش

تصوّر *خرائط* نوعام رابينوفيتش علاقة الفنان الحميمية والرقيقة مع بيئته الطبيعية. رابينوفيتش فنان فريد: يقوم بغرس وشتل النباتات والأشجار، يحرث الأرض ويجري الأبحاث في هذه البيئة، وتنجم عن هذه الممارسات علاقة يومية مع النباتات التي يعتني بها ويربيها. وخلافًا ل*لخرائط* التي تعمل على التوجيه وفق الاتجاهات، الغاية أو طريق واحدة للمسير، تسمح *خرائط* رابينوفيتش للمتفرج أن يتجول فيها، وأن تتواصل حواسه مع المكان بطريقة فردانية.

ومثل أعمال أخرى في المعرض تلفتنا إلى إعادة النظر بقضايا الملكية والانتماء، يقوم رابينوفيتش بتحسين أراضي مجهولة الهوية ليست ملكه، ويبعث فيها الحياة ويمنحها معانٍ جديدة. يستخدم خطوط ارتفاع الوادي بجوار مقطنه في كيبوتس بيت هشيطاه كخطوط في الخارطة، وكإشارات لتوجيه المشاة.

يتشابك عمل رابينوفيتش مع تاريخ دسم من الرسوم النباتية، لا تصور هذه الرسوم النبتة بدورها غرضًا للعرض بل هي توثيق مباشر للعمل في الأرض. يتناول رابينوفيتش الورقة تمامًا كما يعمل في الأرض: يرسم ثم يمحو، يمحو ثم يرسم، يُتلف ويصنع، لتبدو الرسومات في نهاية المطاف على شكل طبقات أثرية تراكمية.

نوعام رابينوفيتش

خارطة 3

2010

رسم، حبر أسود، حبر بني، أقلام لون خشبية على ورق

تقدمة من الفنان

خارطة 7

2010

رسم، رصاص، حبر بني على ورق

تقدمة من الفنان

האבנים הבוכות
סטפן טיידה

"Plan(e)t" מסתיימת עם עבודתו של האמן הצרפתי סטפן טיידה, *האבנים הבוכות*. סלעי הענק התלויים באוויר מערערים על חוקי הכבידה המוכרים לנו, תוך שהם מבכים עולם צחיח, נעדר כל רמז לצמחייה או ירק. העבודה פועלת כ"פלא": נדמה כי האבנים מפיקות מים מתוך עצמן, וטפטופן המתמיד מייצר חוויה מדיטטיבית ומסקרנת כאחד. גם עבודה זו, כמו עבודות אחרות בתערוכה, מתפתחת ומשתנה במשך חודשי הצגתה.

האדמה של טיידה מורכבת מאבקת חימר, חומר יסודי בעולם הפיסול, ששימש פַּסָּלים לאורך מאות שנים. המים המטפטפים מְפַסלים את אדמת החימר, שנסדקת ומתאחה לסירוגין. סדקים אלה מתכתבים עם סדיקתן של תפיסות מוכרות על אודות הסביבה, שימושנו בה ויכולות ההישרדות שלה לעתיד לבוא.

עבודותיו הקודמות של טיידה עסקו גם הן בשימוש במשאבי טבע ובשינויים הגלויים והנסתרים שמחולל בהם האדם בכלל והאמן בפרט. כדוגמה לכך אפשר לציין את העבודה *Détournement* (הֲסָטָה, 2018) שבוצעה בארמון הקונסיירז'רי שעל איל דה לה סיטה בלב פריז. בעבודה זו הסיט טיידה מים מנהר הסיין והזרים אותם בתעלות עץ לתוך המבנה ההיסטורי, וכך תנועתם שינתה את האור והאקוסטיקה בחלל הפריזאי המרשים והעתיק. בסוף המסלול זרמו המים חזרה לנהר החוצה את פריז, כך שה"משאב" שבו השתמש טיידה בעבודתו שב אל המקור שממנו נלקח. בעבודה הנוכחית טיידה בוחן שוב את שאלת הקול שהמים מפיקים ואת משחקי האור והצבע העדינים שהתערבותו יוצרת במרחב הגלריה.

האסתטיקה הבהירה והנקייה של טיידה מייצרת אשליה של עולם מובן, אך ככל שנשהה בסביבה של עבודותיו נגלה כי הן תמיד מכילות ממד חבוי, עקרוני ועם זאת כמעט בלתי נראה לעין. שאלותיו בנוגע לניצול משאבים מובעות בעבודותיו באמצעים פואטיים, חלומיים ולעיתים אף משחקיים. ההילות המפוחדות שנוצרות סביב טפטופי המים שלו מגלמות את התפתחות הזמן מחד גיסא ואת השהייתו מאידך גיסא. כמו כן, הן משקפות את הכאב הכרוך בתהליך ההתייבשות המאיים על כדור הארץ.

סטפן טיידה

האבנים הבוכות

2019

מיצב מותאם־אתר, חמישה סלעים, חימר ומים

הפקה: צביקה קפלן, חברת טוקן

באדיבות האמן

حجارة باكية
ستيفان تايدي

يستقبل معرض "Plan(e)t" عمل الفنان الفرنسي ستيفان تايدي، *حجارة باكية*. صخور ضخمة معلقة بالهواء تلغي قوانين الجاذبية المألوفة لدينا، بينما تبكي عالمًا قاحلًا، تغيب عنه الدلائل على وجود حياة نباتية أو خضراء. مفعول هذا العمل كمفعول "السحر": يبدو للمتفرج أن الحجارة تُطلق المياه من جوفها، بينما يمنح تنقطيها المستمر تجربة تأملية وشيقة في آن. ومثل سائر الأعمال المعروضة هنا، هذا العمل ينمو ويتغير مع مرور شهور العرض.

تتكون أرض تايدي من غبار الخمار، مادة أساسية في عالم النحت استخدمها النحاتون على مدار مئات السنين. تنقط المياه فتنحت التربة الطينية عند هبوطها، تتصدع طبقة الخمار وتلتئم بتفاوت. تتشابك هذه التصدعات مع تصدع التصورات المألوفة حول البيئة، استخدامنا لها وقدراتها على النجاة والاستمرار مستقبلًا.

تناولت أعمال تايدي السابقة استخدام الموارد الطبيعية، والتغيرات المرئية والمخفية التي يسببها الإنسان بشكل عام في الطبيعة، وتلك التي يقوم بها الفنان على وجه الخصوص. في هذا السياق، يمكن الإشارة إلى عملهDétournement (إزاحة، 2018) الذي عُرض في قصر الكونسييرجري في منطقة جزيرة في المدينة في باريس. في هذا العمل، حوّل تايدي تيار مياه من نهر السيين ليصب في خنادق خشبية باتجاه جوف المبنى التاريخي، وبهذا غيرت حركة المياه الأضواء والأصوات في الحيز الباريسي القديم والمرموق. في نهاية مسارها، تدفقت المياه إلى النهر خارج باريس، وهكذا عاد "المورد" الطبيعي الذي استخدمه تايدي إلى المصدر. في العمل المعروض هنا، يستعيد تايدي تساؤلاته حول الصوت الصادر عن المياه وألعاب الإضاءة واللون الرقيقة التي تنتج عن تدخله في حيز صالة العرض.

تخلق جماليات تايدي الواضحة والنظيفة وهمًا بعالم مفهوم، ولكن كلما أطلنا المكوث في بيئة أعماله سنكتشف بعدًا خفيًّا فيها؛ وهو بعدٌ جوهريٌّ لا مرئي للعين المجردة. يعبر تايدي عن تساؤلاته حول استغلال الموارد في أعماله باستخدام وسائط شاعرية، تشبه الأحلام أحيانًا ولعوبة أحيانًا أخرى. تجسد الهالات الضخمة التي ترتسم حول قطرات الماء استمرارية الزمن من جهة وتوقفه من جهة أخرى. وتعكس بالمثل الألم الكامن في عملية الجفاف التي تهدد كوكب الأرض.

ستيفان تايدي

حجارة باكية

2019

عمل إنشائي متلائم مع الحيز، خمس صخور، خمار، ماء

إنتاج: تسفيكا كابلان، شركة توكين

تقدمة من الفنان

חלום ליל קיץ
מאת ויליאם שייקספיר

1596-1595
תרגום: דורי פרנס
הקטע בערבית: חוסיין אחמד אמין ובִּכְּרִיָּה מואסי

הלבנה, מלכת גאוּת ושפל,
חיוורת מרוב זעם, מציפה
את האוויר בשיגרון, לחוּת
ומחלות. ובטרוּף הַמֶּזג
של מזג האוויר כל העונות
מתבלבלות: פתיתי שֵׂיבָה של כְּפוֹר
צונחים לחֵיק שושן אדום צעיר;
על כתר קרח דק של שר החורף
נכרך לו דרך לעג זֵר פרחי
אביב בְּשוּמים. אביב וקיץ, סתיו
פּוֹרה וחורף-זַעם מחליפים
מדים. והעולם, נדהם מול פְּרי
לא בעוֹנָה, כבר לא יודע מי
הוא מי. ושורש האסון הזה -
הריב שלנו, הסכסוך שלנו.
אנחנו ההורים והמקור.

טיטניה לאוברון *חלום ליל קיץ* 2.1

הכאוס האקולוגי שמתארת טיטניה, מלכת הפיות, מבטא את המהות הרעיונית והתיאטרונית של *חלום ליל קיץ*. בליבו של היער, בקיץ, בלילה, בחלום, מראה לנו שייקספיר שגם כאשר בני האדם חושבים שהם נשלטים על ידי כוחות הטבע, פיות, שדים, צוף, שיקויים וצמחים, הרי שלאדם יש אחריות על גורלו ועל גורל העולם שבו הוא חי.

כדי לבחון את המתח שבין בני האדם לטבע, בין העיר ליער, ובין שליטה ואובדן שליטה, מתבטלות ומתערבבות במחזה, כמו בחלום, ההיררכיות המעמדיות בין בני אדם, בעלי חיים, צמחים, יצורים דמיוניים וכוחות טבע, עד כי לא ברור מי מפעיל את מי – האדם את הטבע או הטבע את האדם.

ערבוב זה מתנקז כולו למעשה היצירה התיאטרוני, ששיאו בהצגה בתוך ההצגה שמעלים בעלי המלאכה. בזמן הכנת ההצגה הם מתלבטים בשאלה שנדמית טכנית ופשוטה, אך למעשה היא מורכבת ומבטאת בתמצות את מערכת היחסים המורכבת והמשתנה בין האדם לטבע: כיצד "להכניס את אור הירח לתוך אולם" (3.1). תיאטרון האוניברסיטה בוחן בהצגה חלום ליל קיץ את מערכת היחסים הזו בין האדם לסביבה שבה הוא פועל, ואת האופנים שבהם טבע הופך לאמנות.

חלום ליל קיץ

מאת: ויליאם שייקספיר
תרגום: דורי פרנס

בימוי ועריכה מוסיקלית: מתן אמסלם
עיצוב חלל: נועה סומר כהן
עיצוב תלבושות: רוני בורשטיין
בהשתתפות: תלמידי שנה ג׳ בתכנית המצטיינים במשחק:
הדס אפל, סא׳אד ברהום, איתמר ברפמן, דניאל הייל,
עטאללה טנוס, מנבר יוסף, אסיל פרחאת, דניאל שפירא
ע. במאי: דניאל בראון
מפיקה: ריקי אסור

ראש החוג לאמנות התיאטרון: ד״ר שרון אהרונסון-להבי
ראש תכנית המצטיינים במשחק: יעל קרמסקי
ראש תכנית עיצוב במה, קולנוע וטלוויזיה: פרופ׳ מרים גורצקי-בילו
מפיקת תיאטרון האוניברסיטה: גליה יואלי
רכז הפקות: גיא גודורוב
מנהל טכני: אלכס וולסקי
ע. מפיק תיאטרון האוניברסיטה: פול ממרן
חונך ייצור: דרור הרנזון
נגר: זהר פירסטנברג
תופרת: גלינה אילן

حلم ليلة منتصف الصيف

تأليف: ويليام شكسبير

1596-1595

ترجمة إلى العبريّة: دوري بارنيس

المقطع بالعربية: حسين أحمد أمين وبكريّة مواسي

وهو ما أغضب القمر حاكم الفيضان،
فإذا بوجهه وقد شحب،
وإذا هو يُطلق المزيد من الأمطار
وينفثُ الحمّى والعلل في الأجواء.
وقد أدّى هذا الطّقس المتقلّب
إلى اضطراب نظام الفصول:
حبيبات الصّقيع الشّيباء
تهبط في حُجر الورد القرمزيّ الطّريّ؛
يعتمرها وزير الشّتاء تاجًا جليديًّا على جبينه الأجرد الرّفيع
وقد كلّلته باقة عطرة من ورود الصّيف الزّاهية،
وكأنّما من قبيل السّخرية بفصول السّنة:
وها نحن نشهد تبادلًا بين فصول الرّبيع والصّيف والخريف
حامل الثّمر، والشّتاء الغاضب، في مناصبها المعهودة،
حتّى ما عاد البشر المذهولون أمام تبدّل المواسم وثمارها
بقادرين على التّمييز بينها.
وكلّ هذه الفوضى والشّرور
إنّما ترجع إلى تشاحننا ونزاعنا:
فنحن الأصل فيها إذن ونحن مصدرها.

تيتيانا لأوبيرون، *حلم ليلة منتصف الصّيف* 2.1

في هذا الوصف للفوضى البيئية الذي تعبر عنه تيتيانا، ملكة الجنيات، تتجلى الفكرة في المركزية في النص المسرحي حلم ليلة منتصف الصيف. في قلب الغابة، في الصيف وفي الليل وفي الحلم، يُرينا شكسبير أنه على الرغم من الاعتقاد السائد بأن الإنسان تحت قبضة قوى الطبيعة والجنيات والأشباح والرحيق والنباتات، إلا أن بيده السعة والمقدرة على تحديد مصيره ومصير العالم الذي يقطن فيه.

ومن أجل أن نختبر التوتر القائم بين البشر والطبيعة، بين المدينة والغابة، بين السلطة وبين فقدانها، تتمازج وتتهاوى البنى الطبقية المألوفة في المسرحية، كما في الحلم، بين البشر والحيوانات والنباتات وكائنات خيالية وقوى الطبيعة، وتختلط الأمور فلا يعود بالإمكان أن نعرف من يتحكم بمن: الإنسان بالطبيعة أم الطبيعة بالإنسان.

ينعكس هذا الاختلاط في العمل المسرحي، ويصل ذروته في المسرحية التي يصنعها حرفيون. أثناء التحضير للمسرحية، يتخبطون فيما بينهم حول تساؤلات تبدو لوهلة تقنية وبسيطة إلا أنها مركبة وتعبر بإيجاز عن علاقة معقدة ومتحولة بين الإنسان والطبيعة: كيف "ندخل ضوء القمر إلى القاعة" (3.1). يطالع المسرح الجامعي هذه العلاقة بين الإنسان والبيئة في مسرحية "حلم ليلة منتصف الصيف" ، ويفحص كيفية تجاوب الإنسان مع محيطه والطرق التي تتحول من خلالها الطبيعة إلى فن.

حلم ليلة منتصف الصيف

تأليف: ويليام شكسبير
ترجمة: دوري بارنيس

إخراج ومونتاج موسيقي: متان أمسالم
تصميم المسرح: نوعا سومر كوهين
تصميم الأزياء المسرحية: روني بورشتاين
بمشاركة: طلاب السنة الثالثة في برنامج المتميزين في المسرح:
هداس إبل، سعد برهوم، إيتمار بيرفمان، دانييل هيل،
عطالله طنوس، مينفر يوسف، أسيل فرحات، دانييل شابيرا
مساعد المخرج: دانييل براون
منتجة: ريكي أسور

رئيسة قسم فنون المسرح ومديرة المسرح الجامعي: د. شارون أهرونسون-لهاقي
رئيسة برنامج الطلاب المتميزين في المسرح: ياعيل كرامسكي
رئيسة قسم تصميم المسرح، السينما والتلفاز: بروفسور مريم غورتسكي-بيلو
منتجة المسرح الجامعي: جاليا يوئيلي
مُركّز الإنتاج: غاي غودوروف
المدير التقني: ألكس ڤالسكي
مساعد منتجة المسرح الجامعي: بول ميمران
نجار: زوهار فيرستنبرغ
خياطة الملابس: غالينا إيلان

plant

צמחים חושבים
חושבים צמחים

للنباتات أفكار
أفكارنا حول النباتات

אוצרים ראשיים: ד"ר תמר מאיר וד"ר ספי הנדלר
ע. לאוצרת הראשית: יפעת פרל
עוזרת מחקר: עינת קורן

אוצרת התיאטרון: ד"ר שרון אהרונסון-להבי
יועצת קולינרית: רונית ורד

בניית התערוכה: חברת טוקון / חברת אופק צילומים / קולקטיב אנייה / חברת בד ארט
עיצוב גרפי: אילת גזית
יחסי ציבור: הדס שפירא
עריכה לשונית (עברית): ירון דוד
תרגום לאנגלית: שרה טופלר
תרגום לערבית: בכריה מואסי
עוזרת הפקה: חמדת כסלו
שירותי משרד: סליה ענבר אדירי
שירותי אתר אינטרנט: מירי אורן
צוות הדרכה: אסתי קליין, קסם ביבי
תחזוקה: ניסים עטיה, ברכה מנטייב

תיאטרון plant

הצגה "חלום ליל קיץ"
מאת: ויליאם שייקספיר

תרגום: דורי פרנס
הקטע בערבית: חוסיין אחמד אמין ובְּכְּרִיָּה מואסי
בימוי ועריכה מוסיקלית: מתן אמסלם
עיצוב חלל: נועה סומר כהן
עיצוב תלבושות: רוני בורשטיין
בהשתתפות: תלמידי שנה ג' בתכנית המצטיינים במשחק: הדס אפל, סא'אד ברהום, איתמר ברפמן, דניאל הייל, עטאללה טנוס, מנבר יוסף, אסיל פרחאת, דניאל שפירא
ע. במאי: דניאל בראון
מפיקה: ריקי אסור

ראש החוג לאמנות התיאטרון: ד"ר שרון אהרונסון-להבי
ראש תכנית המצטיינים במשחק: יעל קרמסקי
ראש תכנית עיצוב במה, קולנוע וטלוויזיה: פרופ' מרים גורצקי-בילו
מפיקת תיאטרון האוניברסיטה: גליה יואלי
רכז הפקות: גיא גודורוב
מנהל טכני: אלכס וולסקי
ע. מפיק תיאטרון האוניברסיטה: פול ממרן
חונך ייצור: דרור הרנזון
נגר: זהר פירסטנברג
תופרת: גלינה אילן

שותפים ותומכים:

אוניברסיטת תל אביב: נשיא האוניברסיטה / רקטור האוניברסיטה / דקאן הפקולטה לאמנויות / מוזיאון הטבע ע""ש שטיינהרדט / הפקולטה למדעי החיים / ביה"ס למדעי הצמח ואבטחת מזון / החוג לארכיאולוגיה

האיחוד האירופאי / גרובוט / קרן ארפמד / Green Wall / עיתון הארץ / הרשות לאיכות סביבה וקיימות – עיריית תל אביב יפו

בעזרתה האדיבה של אגודת הידידים הצרפתית של אוניברסיטת תל אביב

תודה מיוחדת לנשות ואנשי האוניברסיטה ובראשם:

פרופ' אריאל פורת נשיא אוניברסיטת תל אביב / **פרופ' ירון עוז** רקטור האוניברסיטה / **פרופ' ערן נוימן** דקאן הפקולטה לאמנויות / **פרופ' רז יוסף** ראש בית הספר לקולנוע וטלוויזיה ע"ש סטיב טיש / **פרופ' תמר דיין** יו"ר מוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט / **ד"ר עמוס בלמקר** מנהל אוסף הציפורים במוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט / **פרופ' ישי רוזן-צבי** החוג לתרבות עברית / **פרופ' עמרם אשל** בוטנאי אוניברסיטת תל אביב / **ד"ר יובל ספיר** הפקולטה למדעי החיים / **ד"ר דפנה לנגוט** החוג לארכיאולוגיה ומוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט / **ד"ר יסמין מרוז** ביה"ס למדעי הצמח / **פרופ' קתרין גלייסון** אוניברסיטת קורנל / **יניב קורמן** אוניברסיטת קורנל / **ססה פליט** המכון לארכיאולוגיה, אוניברסיטת תל אביב / **ולנטינה אפשטיין** המכון לארכיאולוגיה, אוניברסיטת תל אביב

גדי פרנק מנכ"ל האוניברסיטה / **עמוס אלעד** סגן נשיא לפיתוח משאבים / **רוני גולדשטיין** ראש מטה הנשיא / **שרון פז** לשכת הנשיא / **יעל רגב** ראש האגף לקשרי חוץ ופיתוח משאבים / **נרי אגוזי** סמנכ"ל כספים כלכלה ותקציבים / **עופר לוגסי** סמנכ"ל הנדסה ותחזוקה / **אתי לנמן** משנה לדקאן הפקולטה לאמנויות / **אלון ספן** מנהל מוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט / **ליבי גרבר** ע' משנה מנהלי לדקאן / **אילנה גרינברג** רכזת כוח אדם ומנהל / **דפנה הורביץ** עוזרת מנהלית החוג לתולדות האמנות / **הילה פלק** מזכירת תלמידים החוג לתולדות האמנות / **ליאורה טופז** עוזרת מנהלית החוג לאמנות התיאטרון / **דנה אורן** מזכירת תלמידים החוג לאמנות התיאטרון / **עו"ד עדי אולמרט** מנכ"לית אגודת ידידי אוניברסיטת תל אביב / **דנה רכטמן** אגודת ידידי האוניברסיטה / **עו"ד רות קריסי** לשכת היועצת המשפטית / **גלית בן שאול** לשכת היועץ המשפטי / **אסף בן-שלוש** מנהל יחידת תקציבים וכלכלה / **חיים פרנק** חשב האוניברסיטה / **אבי וייס** מנהל יחידת הספקה / **יניב ענבר** רו"ח מנהל תחום חשבונאות ומיסוי / **תמר רז דוידוב** ממונה על הביטוח / **יעל ווצ'ינסקי** מנהלת מערכות כספיות / **אורנה גבעון** מנהלת מדור תקבולים / **בת אל בן דוד כהן** תקציבנית / **נעמה שפטלוביץ** מנהלת הספרייה המרכזית / **מור כהן רז** הספרייה המרכזית / **אנה קופלר** מנהלת ספריית המוזיקה ע"ש מרק גרינשטיין, ביה"ס למוזיקה ע"ש בוכמן־מהטה / **סופיה ינובסקי** רכזת רכש מקומי / **רחל שפלר** מנהלת מדור רכש חו"ל אגף הכספים / **אולגה לויטן** מנהלת המרכז הישראלי לתיעוד אמנויות הבמה / **סוזי בולמשטיין** רכזת רכש חו"ל אגף הכספים / **אילנה מרקוביץ** מנהלת חשבונות בכירה / **פרחיה כהן** ראש מדור חשבונות ספקים / **גולן עוזר** רכז רכש מקומי / **אהוד אור** ראש אגף תכנון ושיווק אסטרטגי / **אלון וינפרס** מנהל יחידת שיווק / **עדי דינה ולצר** ראש מדור תוכן ואינטרנט / **רותי טלסניק** אגף תכנון ושיווק אסטרטגי / **נירית עזרילביץ חרמון** רכזת שיווק / **נטלי בלהסן** עורכת תוכן / **שירז פשינקי** עורכת תוכן אינטרנטי / **רחלי ורשבסקי** מנהלת המדור למעורבות חברתית / צוות היחידה למעורבות חברתית: **גילי בריקס, אוראל שקד, אסנת ברנשטיין פז, ליאור מילוא, הדס וייל לביא, לינה צרפתי, יערה בוקסבאום, נועה ששון** / **צביקה סיגל** מנהל גוש בית הפקולטה לאמנויות / **אילן שקרוב** רמ"ד מבנים / **ארז שררה** רמ"ד צבע / **יוסי שלו** רמ"ד חשמל / **דורון ארז** מדור שילוט / **יהודה ששון** מדור מתכת וחשמל / **יעקב ברדה** מנהל מדור משק וגינון

תודה מיוחדת:

אלוף בן, עורך עיתון "הארץ" / **רמי גז**, מנכ"ל קבוצת "הארץ" / **ליאורה שוקן**, סמנכ"ל שיווק ואסטרטגיה קבוצת "הארץ" / **ניר חסון**, "הארץ סביבה" / **בני בריגה**, קפה לוינסקי / **הילה הראל**, קולקטיב אנייה / **גלעד רייך**, אוצר עצמאי / **טלי תמיר**, אוצרת עצמאית / **ד"ר טובה דיקשטיין**, פארק נאות קדומים / **ד"ר אלון אלירן**, המעבדה לחדשנות ולקיימות עירונית / **ד"ר עינב מייזליש גתי**, בנק הגנים לצמחי ארץ ישראל / **ז'אן ז'אק פייראה** יועץ תרבות שגרירות צרפת ומנהל המכון הצרפתי, תל אביב / **לורה שוורץ** נספחת תרבות שגרירות צרפת / **ברברה וולפר** פריז

Avec le soutien de la Fondation Jacqueline de Romilly abritée par la Fondation de France

The ecological chaos that Titania depicts encapsulates the ideological and theatrical essence of *A Midsummer Night's Dream*. In the heart of the forest, in the summer, at night, in a dream, Shakespeare shows us that even when human beings think they are controlled by nature, passion, fairies, nectar, or elixirs, they are still responsible for their fate and that of the world in which they live.

The play probes the dialectical tensions between humanity and nature, city and forest, passion and reason, and control and loss of control by collapsing the hierarchies and boundaries between humans, animals, imaginary creatures, and natural forces to the extent that it is difficult to tell who is in control of whom.

This melding manifests itself in the theatricality of the play, climaxing in the play within the play that is put on by the mechanicals. As they prepare their play, they deliberate on what seems to be a simple technical question, but which in fact articulates the philosophically complex relationship between humanity and nature: how "to bring the moonlight into a chamber." The University Theatre's production of *A Midsummer Night's Dream* examines the relations between human beings and the environment in which they perform and the ways in which nature turns into art.

A Midsummer Night's Dream

By William Shakespeare
Translated by Dori Parnes

Director and Music Editing: Matan Amsalem
Set Design: Noa Somer Cohen
Costume Design: Ronni Burstein
Performed by 3rd-year students of the Honors Acting Program:
Hadas Epel, Sa'ad Barhum, Itamar Berfman, Daniel Hale, Atallah Tannous, Menver Yosef, Aseel Frahat, Danielle Shapira
Director's assistant: Danielle Braun
Producer: Ricki Assur

Chair of the Department of Theatre Arts: Dr. Sharon Aronson-Lehavi
Head of the Honors Acting Program: Yael Cramsky
Head of the Honors Program in Design: Prof. Miriam Guretzki-Bilu
TAU Theatre Producer: Galia Yoeli
Production Manager: Guy Godorov
Technical Manager: Alex Walsky
TAU Theatre Production Assistant: Paul Mimran
Carpenter: Zohar Firstenberg
Dressmaker: Galina Ilan

A Midsummer Night's Dream
By William Shakespeare

1595-1596
Translated by Dori Parnes
Arabic excerpt: Hussein Ahmad Amin and Bekriah Mawasi

Therefore the moon, the governess of floods,
Pale in her anger, washes all the air,
That rheumatic diseases do abound;
And thorough this distemperature we see
The seasons alter; hoary-headed frosts
Fall in the fresh lap of the crimson rose,
And on old Hiems' thin and icy crown
An odorous chaplet of sweet summer buds
Is, as in mockery, set. the spring, the summer,
The childing autumn, angry winter, change
Their wonted liveries, and the mazed world,
By their increase, now knows not which is which.
And this same progeny of evils comes
From our debate, from our dissension;
We are their parents and original.

Titania to Oberon, *A Midsummer Night's Dream* 2:1

The Weeping Stones
Stéphane Thidet

“Plan(e)t” concludes with a work by the French artist Stéphane Thidet, *The Weeping Stones*. The giant boulders hanging in the air subvert the familiar laws of gravity, while they mourn a barren land which shows no sign of plant life or greenery. The work acts as a “wonder”: the stones appear to be producing water from within themselves, and their endless dripping generates an experience that is both intriguing and meditative. This work, like other works in the exhibit, will develop and change over the months that it will be on display.

Thidet’s soil is composed of powdered clay, a basic sculpting material that has served sculptors for centuries. The dripping water sculpts the clay soil, which alternately cracks and melds together. These cracks correspond to cracks in existing concepts regarding the natural environment, our use of it, and its future survival.

Previous works of Thidet also dealt with the use of natural resources and the visible as well as hidden changes they undergo at the hands of human beings, and specifically artists. One example is his work *Détournement* (2018) which was executed at the Conciergerie Palace on Ile de la Cité in the heart of Paris. In this work, Thidet diverted water from the Seine and caused it to flow through a wooden channel into the historic building. The water’s movement altered the light and acoustics within the venerable Parisian space. At the end of the route, the water flowed back into the Seine, which crosses Paris, such that the ”resource” in Thidet’s work returned to the source from which it was taken. In the present work, Thidet again engages with the sound of water and the subtle interplay of light and color that his intervention brings into the gallery space.

Thidet’s clear, clean esthetic creates the illusion of a comprehensible world, but as we linger near his works, we discover that they always contain a concealed dimension, vital yet almost invisible. The artworks express Thidet’s questions about the use of resources in ways that are poetic, dream-like, and sometimes even playful. The shaken auras produced by the dripping water embody the passage of time, on the one hand, and its tarrying, on the other. Likewise, the drips signal the suffering in the desiccation process that threatens the earth.

Maps
Noam Rabinovich

Noam Rabinovich's *Maps*, as the title indicates, map the intimate relationship of the artist with his natural surroundings. Rabinovich is a unique artist: he is a sower, a tiller of the soil, and a researcher, who maintains an ongoing, day-to-day relationship with the plants he cultivates and cares for. Unlike maps that are intended to mark directions, goals, a single road to follow, Rabinovich's *Maps* encourage strolling and prompt a private, sensual relationship with the place.

Like other projects in the exhibition, which spur us to rethink issues of ownership and belonging, Rabinovich also works anonymous public land, but he breathes new life into it and invests it with new meaning. The topographical lines of the wadi (dry river bed) next to his home, Kibbutz Beit Hashitah, interweave the drawing and mark the walking route itself.

Rabinovich's work converses with a long history of botanical drawings yet does not portray the plant as an object. Rather, his art is a living testimony of working the land. Rabinovich works the paper the way he works the land. He draws and erases, erases and draws, turns it over and over – until the drawing contains the many, varied archeological layers that brought it into being.

◄ **Noam Rabinovich**

Map 3

2010

Drawing in black ink, brown ink, and colored pencils on paper

Courtesy of the artist

Map 7

2010

Drawing in graphite and brown ink on paper

Courtesy of the artist

Stéphane Thidet ►

The Weeping Stones

2019

Site-specific installation, five stones, clay and water

Production: Tzvika Kaplan, Tucan Design Studio Ltd.

Courtesy of the artist

Liat Segal

Tropism

2020

Site-specific
installation, electronics,
mechanics, software,
cement, iron, carbon fibers

Courtesy of the artist

Tropism

Liat Segal and Dr. Yasmine Meroz

We have before us a field of robotic "plants," which traces the characteristics and behaviors of real plants. The artist Liat Segal, known for her sophisticated use of technology, has created giant stalks that respond to changing light in the gallery space. Similar to plants in nature, their motion follows the light and adapts as it changes. The stalks are coated with carbon fibers, a material which incorporates both organic and artificial qualities, imparting to the stalks a futuristic feeling. Their motion is based on scientific data from the research of Dr. Yasmine Meroz, who studies plants' memory and decision making – research being conducted as part of the GrowBot project, with financing by the European Union.

This innovative collaboration between an artist and a scientist has subverted the common notions we hold about plants. In medicine, the state called "vegetable" indicates a loss of consciousness, thought, recognition, and ability to absorb information from the surroundings. This approach can be traced to Aristotle's claim that plants lack comprehension, senses, and motion. But today we know that all this is untrue: plants respond to external stimuli and even respond with movement. The work before us makes us aware of them as rational beings, capable of learning, solving problems, and making decisions – beings with complex comprehension and behavior which is not human, but not necessarily inferior to that of humans.

"Tropism," directional movement in response to external stimuli, challenges the familiar hierarchy between nature and humanity. In the strange, surrealistic world that Segal has created, the plants have grown to human proportions and move about at human speed. The mechanical soundtrack of their movements stands in opposition to plants' calm, balanced behavior in nature. This is a work which asks the viewer to consider changes that take place over time, in the artificial sunrises and sunsets that illuminate the gallery and the stalks' reaction to them. Natural plants, rooted in the ground, act as an integral element of a wide net of species – allies and rivals. Even though plants compete for resources, they do not fight with species that are stronger than them, and they know how to establish an optimal balance between their need for survival and their need to protect their immediate environment. In this sense we, human beings, have a great deal to learn from plants about the equilibrium required for a sustainable way of life.

Pollen
Relli de Vries

The hero of the film by Relli de Vries is a grain of pollen, microscopic in size, which has survived in fossilized form for thousands of years. These microscopic fossils enable the contemporary researcher, Dr. Dafna Langgut, to regenerate ancient plant life – in this case, Herod's royal garden in Caesarea from two thousand years ago. Identifying the species of plants in the garden teaches us about King Herod's power and about his garden as a site where humans gain control over Nature.

Herod's garden helped block salty sea spray and established control over the sources of fresh-water irrigation. It took possession of Nature, as well as organized human movement within it. Moreover, the garden was a political space reflecting imperial trading ties. A walk through the royal garden, with its plants brought from many places, is like a symbolic walk among worlds.

The film heralds a blooming garden to be planted during the exhibition in the gallery's outdoor sculpture garden. The garden will convert Dr. Langgut's innovative archeological findings into a palpable experience in the present. The film focuses on the free-floating movement of the pollen grain, whose task is to pollinate the flower, making it a vital link in the chain of life. These grains have particularly strong cell walls, enabling them to be preserved for thousands of years, and their fascinating geometrical form is intended to attract pollinating insects. Such grains surround us, although we do not normally notice them. De Vries' film shows their complex forms and functions, identifying them as key figures in research on ancient reproductive systems.

The garden that is to bloom in the gallery will reflect practices of pruning, cultivation in miniature, and plant design according to models that do not necessarily suit the plant's character. The unique scale of the Herodian garden, derived from the relationship of the great man to the diminished nature, creates a sense that the human body contains Nature and rules over it. This project permits us to probe the power relationships in royal botanical structures, examine their ecological costs, and contemplate questions of future viability.

Amaryllis Belladonna
Relli de Vries

Amaryllis Belladonna, by Relli de Vries, is a cast stone sculpture of the roots of an amaryllis belladonna – a mature tuber whose roots were forced to develop within the confined container in which it was planted. This plant appears in myths as an historical expression of beauty, love, and longing. The young girl Amaryllis, named after the plant (or perhaps the plant was named after her), is the object of love in various Greek myths and in Roman and Renaissance culture. An operatic aria, based on the story of a man in love with Amaryllis, serves as the soundtrack, which can be heard on the earphones provided.

In casting the living roots into an artistic fossil, de Vries conveys existential constraint. This fossil is a casting from which liquid has been expropriated, and now is displaced into a bucket of water hanging below. This work converses with ancient practices of controlling Nature, such as that adopted by Herod the Great, in which plants were grown in pots buried in the ground.

Appropriation, adoption of Nature's beauty for the purposes of self-definition, and its restraint within containers – all these characterize processes of domestication and acculturation of ornamental plants from Herod's time to our own. The cast of roots created by de Vries is in fact a weight unit that expresses these values, thereby offering a new way of thinking about the relationship between plants and humans, between nature and culture.

◄ **Relli de Vries**

Amaryllis Belladonna

2015

Stone casting, rope, pulley, bucket, water
Courtesy of the artist

Soundtrack: Giulio Caccini, Amarilli Mia Bella (1601 or earlier), lyrics by Giovanni Battista Guarini, performed by Cecilia Bartoli (1992)

3:08 minutes

Courtesy of the Mark Lee Greenstein Music Library, The Buchmann-Mehta School of Music, Tel Aviv University

---

Relli de Vries ►

Pollen

2020

Three-dimension film, length: 2 minutes

Animation: Michael Sokolov

Sound: Roni Hajaj

Courtesy of the artist

What do we get from an apple that grows in the city?

The present food chain is polluting the earth. An apple travels from the farmer to a warehouse, from there to the distributor, to the supermarket, to storage and refrigeration, and only then to the consumer. This process significantly harms the fruit's quality, wastes enormous amounts of energy, and pollutes the environment. Shipping and handling consume four times more energy than the apple itself provides, and in effect the fruit loses up to 50% of its nutritional value before it reaches us.

Cultivating food in the city solves all these problems. Its advantages also include: the collaborative pleasure involved in creating green spaces in the city, cleansing of the air, acoustical and thermal insulation, and biophilic design. *Green Wall*, which donated the plants and technology to the *Living Room* before you, develops advanced technology to return nature and its benefits to the city. This company offers a solution to the contemporary problem of lacking urban land. It helps reduce the negative effects of accelerated urban development both on human health and on the environment in general.

Green Wall cultivates ornamental and edible plants on walls, ceilings, and roofs, both inside and outside buildings, using existing vertical surfaces to build better and more beneficial living spaces in the city. With the aid of advanced technology, the company creates natural systems that are easy to maintain and are economical in their use of energy and resources. At *Green Wall*, using vertical cultivation produces up to five times more than any other cultivation method in the world, providing local communities with healthy, fresh food and minimizing environmental damage.

GREEN WALL
VERTICAL FIELD ISRAEL
משנים את הרגלי הצמיחה

The Living Room
Onya Collective

The Living Room, created by “Onya Collective,” is a space meant for lingering, reading, and expanding one’s knowledge on the topics of the exhibit. This green, growing area, which hosts workshops and discussions, will continue to grow and develop over the course of the exhibition. The installation is built on materials existing in the gallery and its surroundings: wood from a previous exhibit, cuttings from plants throughout the campus, and other available materials.

The Living Room, which displays different types of habitats for plants, demonstrates how to use simple, readily available means to compose a green, pleasant, and abundant environment. It suggests sustainable models of operation, to be applied by visitors. When the exhibit closes, the components of *The Living Room* will find new homes and be planted in new places, showcasing the continuous use and reuse of resources. The guiding values of the collective are reducing the environmental footprint and maximizing the utility obtained in the work.

“Onya Collective” brings together architects, designers, and social activists who are working to construct positive places within the city, where nature and people meet. The group designs creative urban interventions and runs artistic community events in the field of urban ecology. Its activities offer new ways to enjoy urban nature so as to improve the quality of both public and private spaces.

Planning and design: Heela Harel and Gil Harabagiu Cohen

Project team: Heela Harel, Gil Harabagiu Cohen, Carmel Yaari, Melanie Lidman, Shmulik Twig

Thanks to: Hagai Goverman - Kibbutz Mishmar Hasharon, Avichai Brodutch - Kibbutz Kfar Aza, and everyone who helped out or contributed a jar.

Partners: Green Wall

אנייה
מנבטה לסביבה עירונית

David Burns and Austin Young (Fallen Fruit)

Promised Land

2020

Site-specific Installation, Custom Fabric wallpaper, Custom Fabric Curtain, and hand-drawn maps printed on recycled paper

Courtesy of the artists

Promised Land
David Burns and Austin Young (Fallen Fruit)

Promised Land, a work by David Burns and Austin Young ("Fallen Fruit") is a local portrait of a different sort: all the plants shown were photographed by the artists in the preceding months throughout Israel, and the stuffed birds were photographed at the Steinhardt Museum of Natural History, Tel Aviv University. The rich collage before us marks the space of the Land of Israel as a source for the creation of culture – the region where, 6500 years ago, human beings began to cultivate fruit trees for food – but also indicates the danger facing species diversity in our environment. The esthetic appeal and vivid colors give the viewer a sense of being surrounded by utter paradise. Yet, a second look reveals cracks in the esthetic celebration with the appearance of a threatening element: birds of prey – creatures that once were impossible to catch, but are now dead. Most of them are endangered or extinct.

Human presence appears in this work by the way nature is marked: tying up the first fruits with a bright blue ribbon, or wrapping catalog labels around the birds' legs. This work integrates a promise with a warning: the rainbow colors symbolize the promise that the earth will never again experience a flood the likes of which the biblical Noah saw; at the same time, it is humans' task to preserve this very earth. Yet man has failed at this task, and his interference with nature has irreversible consequences. *Promised Land* is not just the specific country in which we are located, but the entire planet – with its fantastic abundance and the lurking danger it faces.

Alongside the installation, the artists created six maps of fruit trees in different Tel Aviv neighborhoods. These "treasure maps" encourage us to rediscover our surroundings: to go on foot, to speak with strangers, and to share edible fruits. Such fruit, according to Burns and Young, is the ultimate gift to us from nature: if we do not eat it, it will fall to the ground and rot. By foregrounding the fruits growing in public spaces, the artists seek to challenge the norms of belonging and ownership and stimulate more shared, communal networks. In a reality where people are not motivated to be physically active – living mostly in the virtual world behind the computer keyboard – the artists invite us to look at our surroundings with different eyes. Their works prompt us to learn how to change the way we treat the beings who comprise our environment: plants, animals, and people.

The COVID-19 crisis has stimulated a renewed discourse on the relationship between humans and their natural surroundings, as well as the impact of our choices on the state of Planet Earth. The ancient attempt to triumph over nature has been challenged during the past year by a microscopic virus, elusive and constantly changing, that completely altered our lives. The exhibition ″Plan(e)t″ was born before the onset of this crisis, yet it developed over the course of the pandemic, taking on new meanings. At the heart of the exhibition are plants, portrayed as complex creatures that make a valuable contribution to our survival on Earth.

We tend to view plants as objects: in the room there is a table, a chair, and a potted plant; outside there is a building, a bench, and a tree. Even though we know that plants are developing beings, we mostly associate them more with the world of objects than with the world of living things – their growth rate is too slow for the human eye to observe, and our contact with them is primarily instrumental. Yet in the reality of a health and climate crisis, the dichotomy between nature and culture no longer suits humanity's relationship with the world.

Via a series of projects which integrate scientific research with artistic endeavor, "Plan(e)t" presents an original perspective on the encounter between the animal and plant kingdoms, which share the same territory. This initiative stems from the recognition that sustainable thinking must include a reevaluation of the hierarchy that places plants on a lower rung than living beings, and humans in particular. The subtitle of the exhibit, "Plants Think, Think Plants," declares its underlying logic: plants are "thinking" beings, and therefore we must think of them in more complex ways than we have done up to now.

The artworks comprising "Plan(e)t" conceive of the plant as a cultural embodiment of the complex relations between power and sustainability. They achieve this by relating both to the local context and to a broad historical view. A majority of the works were created specifically for the gallery space, and most of them have continued to grow and change during the months of the exhibition. Over the past year – between and during lockdowns – an outdoor project was also erected in the gallery's sculpture garden. This unique project combines processes of construction and destruction in which Earth and nature reclaim their control. The artistic experience of the works before us generates a new approach – more thoughtful, affirming, and sustainable – towards the world we live in.

Dr. Tamar Mayer and Dr. Sefy Hendler

The Yolanda and David Katz
Faculty of the Arts

The Genia Schreiber
University Art Gallery

Michel Kikoïne Foundation

كليّة الفنون على اسم يولندا
وديڤيد كاتس

صالة العرض الجامعيّة للفنون
على اسم غينيا شرايبر

مركز ميشيل كيكوئين

הפקולטה לאמנויות
ע"ש יולנדה ודוד כץ

הגלריה האוניברסיטאית
לאמנות ע"ש גניה שרייבר

יד מישל קיקואין

TEL AVIV UNIVERSITY
אוניברסיטת תל אביב

planet

צמחים חושבים
חושבים צמחים

للنباتات أفكار
أفكارنا حول النباتات

Curators: Dr. Tamar Mayer and Dr. Sefy Hendler
Assistant Curator: Darya Aloufy // Yifat Pearl

Participants: David Burns and Austin Young (Fallen Fruit) // Relli de Vries // Stéphane Thidet // Dr. Dafna Langgut // Dr. Yasmine Meroz // Liat Segal // Onya Collective // Noam Rabinovich

The Genia Schreiber University Art Gallery, Michel Kikoïne Foundation,
Tel Aviv University | Haim Lebanon 64, Tel Aviv

Opening hours of the gallery to the public

Sunday-Wednesday 11:00-19:00
Thursday 11:00-21:00
Friday 11:00-14:00

Tel: 03-6408860
Email: gallery@tauex.tau.ac.il
www.arts.tau.ac.il/gallery

Follow us on Instagram tau.gallery

planet

للنباتات أفكار
أفكارنا حول النباتات

צמחים חושבים
חושבים צמחים